

Kaderrichtlijn water

Veld	Invulling	Toelichting
ID:	52	
Titel:	Kaderrichtlijn water	
Type:	EU-richtlijn	
Dekking:	Internationaal (regionaal)	
Officiële naam:	Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid	
Verwijzing:	Officiële site met recht van de EU	
Begin-/eindjaar:	Datum aanname: 23/10/2000 Datum inwerkingtreding: 22/12/2000	De uiterste termijn voor het in werking doen treden van de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen om aan de richtlijn te voldoen was 22/12/2003.
Verantwoordelijke minister:	Minister van I&W	
Status:	Vigerend	
Toepassingsgebied:	Territoriale zee: een zeemijl uit de kust	De richtlijn strekt zich uit tot de wateren gelegen binnen het grondgebied en het gedeelte van de territoriale zee van de lidstaten dat gelegen is binnen één zeemijl uit de kust.
Consequenties beheerspraktijk:	Verplichtingen tot opstellen maatregelenprogramma en beheersplannen voor stroomgebieden.	
Kruisverwijzing:	<ul style="list-style-type: none"> • Nationaal Waterprogramma 2022-2027 • <i>Mariene Strategie (deel 1); Actualisatie van huidige milieutoestand, goede milieutoestand, milieudoelen en indicatoren 2018-2024</i> • <i>Mariene Strategie (deel 2); Actualisatie van het KRM-monitoringprogramma 2020-2026</i> • <i>Mariene Strategie voor het Nederlandse deel van de Noordzee 2022-2027 (deel 3) KRM-programma van maatregelen</i> • Eems-Dollardverdrag • Eems-Dollardmilieuprotocol • <i>Maasverdrag</i> • <i>Scheldeverdrag</i> • <i>Verdrag inzake de bescherming van de Rijn</i> • Kaderrichtlijn mariene strategie • Zwemwaterrichtlijn • Richtlijn hernieuwbare energie 	
Uitvoerende wetgeving:	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingswet • <i>Besluit kwaliteit leefomgeving</i> 	
Trefwoorden:	Milieu/verontreiniging	

Essentie:

De Kaderrichtlijn water heeft betrekking op de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwateren en grondwater. De richtlijn heeft volgens artikel 1 tot doel:

- de kwaliteit van de aquatische ecosystemen te beschermen en te verbeteren;
- bevorderen van duurzaam gebruik van water, op basis van bescherming van de beschikbare waterbronnen op lange termijn;
- verschaffen van een verhoogde bescherming en verbetering van het aquatische milieu, onder andere door specifieke maatregelen voor de progressieve vermindering van lozingen, emissies en verliezen van prioritaire stoffen en door het stopzetten of geleidelijk beëindigen van lozingen, emissies of verliezen van prioritaire gevaarlijke stoffen;
- zorgen voor de progressieve vermindering van de verontreiniging van grondwater en verdere verontreiniging hiervan wordt voorkomen;
- bijdragen aan afzwakking van de gevolgen van overstromingen en perioden van droogte.

De Kaderrichtlijn water is van toepassing op alle oppervlaktewateren, waaronder binnenwateren, overgangswateren, kustwateren en, voor zover het de chemische toestand betreft, ook territoriale wateren. Onder binnenwateren verstaat de richtlijn: “al het stilstaande of stromende water op het landoppervlak en al het grondwater aan de landzijde van de basislijn vanwaar de breedte van de territoriale wateren wordt gemeten”. Onder kustwateren verstaat de richtlijn: “de oppervlaktewateren, gelegen aan de landzijde van een lijn waarvan elk punt zich op een afstand bevindt van één zeemijl zeewaarts van het dichtstbijzijnde punt van de basislijn vanwaar de breedte van de territoriale wateren wordt gemeten, zo nodig uitgebreid tot de buitengrens van een overgangswater” (artikel 2(7)). Een overgangswater wordt gedefinieerd als “een oppervlaktewaterlichaam in de nabijheid van een riviermonding dat gedeeltelijk zout is door de nabijheid van kustwateren, maar dat in belangrijke mate door zoetwaterstromen beïnvloed wordt” (artikel 2(6)).

De verplichtingen uit de Kaderrichtlijn water beperken zich dus tot de wateren binnen het grondgebied en in principe het gedeelte van de territoriale zee van de lidstaten dat gelegen is binnen één zeemijl uit de kust. De maatregelen die op basis van de richtlijn door de lidstaten moeten worden genomen dienen echter tevens bij te dragen aan de bescherming van de territoriale en mariene wateren in het algemeen en het bereiken van de doelstellingen van de relevante internationale overeenkomsten.

De Kaderrichtlijn water bevat in artikel 4 specifieke milieudoelstellingen voor oppervlaktewateren, grondwater en beschermde gebieden. De algemene doelstelling is het bereiken van een “goede toestand” van alle wateren uiterlijk in het jaar 2015. Deze termijn kan onder voorwaarden worden verlengd met maximaal twee periodes van zes jaar.

De Kaderrichtlijn water gaat uit van een stroomgebiedsbenadering en neemt ecologische waterkwaliteit als invalshoek. In Nederland gaat het daarbij met name om de grote rivieren (Rijn, Maas, Schelde en Eems). Elke lidstaat draagt er zorg voor dat voor elk stroomgebiedsdistrict of voor het op zijn grondgebied gelegen deel van een internationaal stroomgebiedsdistrict, een maatregelenprogramma wordt opgesteld waarin rekening is gehouden met de resultaten van de krachtens artikel 5 voorgeschreven analyses, teneinde de doelstellingen van artikel 4 te verwezenlijken (artikel 11). De lidstaten zorgen er voor dat voor elk volledig op hun grondgebied liggend stroomgebiedsdistrict een stroomgebiedsbeheersplan wordt opgesteld (artikel 13). De Ministerraad heeft 27 november 2009 de eerste stroomgebiedsbeheersplannen 2009-2015 van Eems, Maas, Rijn-delta (Nederlandse deel) en Schelde definitief vastgesteld. De tweede bijwerking van deze stroomgebiedsbeheersplannen is vastgesteld in maart 2022. De stroomgebiedsbeheersplannen zijn als bijlage opgenomen bij het Nationaal Waterprogramma 2022-2027.

De Kaderrichtlijn water is door Nederland geïmplementeerd in de Omgevingswet en bijbehorende regelgeving.